

La nova onada delictiva

Les forces de seguretat han de lluitar tant contra els nous tipus de delinqüència com contra els més tradicionals.

Ho reconeix un guàrdia civil que ha participat en la investigació —arreu de casa nostra— de les més estranyes variants de delictes violents, de crims: “El problema de seguretat principal i més quotidià que tenim avui són les noves bandes criminals, especialment les de l’Est d’Europa, ja que ara per ara no hi ha manera d’aturar definitivament la seua activitat.” Hi coincideix un càrrec policial valencià, amb una llarga carrera al darrere: “Si et carregues una d’aquestes màfies, l’endemà en tens una altra que la substitueix.” Segons diu, “la proliferació d’aquests delictes violents ha transformat la percepció que podíem tenir del crim com a negoci”.

Les forces de seguretat estaven acostumades a relacionar el crim organitzat amb grans delictes de grans organitza-

Des de robatoris arcaics fins als més innovadors, tot ho practica el nou crim organitzat, un fenomen lligat a màfies d’última generació que barregen delictes gairebé oblidats amb altres d’innovadors en la seua crueltat. L’assalt sistemàtic a domicilis és un dels que encara genera més alarma social.

cions. En canvi, els nous grups criminals estrangers que han arribat a les nostres contrades han modificat aquest punt de vista, ja que ells mateixos barregen tota mena d’activitats i de gèneres delictius; es comporten d’una manera dinàmica, innovadora si més no. En re-

alitat, la mutació ja havia passat abans amb altres criminals i en altres zones del Planeta: en la dècada dels noranta, quan els luxuriosos *cartels* colombians de la droga van perdre la guerra que el Govern colombià i els Estats Units van entaular contra la cocaïna, va nàixer un

En l'operació San Fermín, les forces de seguretat van detenir cinc albanokosovars a Cerdanyola del Vallès. Havien comès setze robatoris pel procediment del butron al Vallès Oriental, Osona i el Maresme. Se'ls van confiscar destrals, malls, màquines radials i equips de transmissió.

riu de petits i expeditius grups delictius sense *capos* recognoscibles, proclius al camuflatge, a fer aliances de força i també a orientar les seues energies cap a la comissió de delictes diferents al narcotràfic.

Canvis amb el nou segle. A Europa, el fenomen s'ha produït ja en el nou segle, quan les noves generacions de les màfies russes han estat preses com a exemple per delinqüents immigrants de diferents repúbliques exsoviètiques i de l'anomenada Europa de l'Est. Els primers mafiosos russos que s'escamparen pel continent imitaven els gàngsters de Miami, els padrins de Nova York i els traficants d'armes de Dubai: practicaven un exhibicionisme obscè, tenien aspiracions econòmiques imperials, preferien cometre pocs delictes però de pes considerable. Però les policies dels diferents territoris –sobretot l'alemanya, la italiana, i, a voltes, la de l'estat espanyol– feriren decisivament aques-

tes màfies. Per això, les organitzacions de delinqüents eixides de Rússia posteriorment ja no han estat grandiloqüents, sinó àgils, camaleòniques, de talla mit-

jana, amb voluntat d'implicar-se en tota mena d'activitats delictives, no únicament en les més extraordinàries. Per a elles, ara qualsevol delicte és bo si dona

Més enllà dels diners

No solament les joies o els diners interessen als assaltants de domicilis que tant s'han prodigat en els darrers mesos. Molts lladres utilitzen també els robatoris per furar cotxes cars, material electrodomèstic o, senzillament, documents d'identitat (quan la víctima és de nacionalitat estrangera). Per això, en certes ocasions –en moltes altres no ho fan–, els lladres controlen bé qui és la víctima i quina és la seua rutina: és la manera com poden saber què els pot aportar de profit el robatori. Com que aquestes bandes estan relacionades amb altres de faccions delictives complementàries, els cotxes, la roba de marca o les pantalles de plasma d'última generació acaben habitualment en mans de nous rics de l'Est que paguen per tot això un preu molt inferior al de les botigues. Quant als documents, essencialment es falsifiquen per facilitar el tràfic de persones entre països de vegades diferents al de la víctima. És una conseqüència de la multinacionalitat del nou crim organitzat, en el qual les diferents cèl·lules delictives es relacionen d'igual a igual en tractes que beneficien totes les parts.

diners, i la quantitat de delictes s'ha convertit en un element més important que no pas la qualitat.

Segons un informe de l'Europol, la xarxa europea de coordinació policíaca, aquest aspecte s'ha convertit en la màxima de les màfies, que n'ha pres nota i exemple. "Ja no es tracta de grans grups jerarquitats, sinó de cèl·lules menudes que s'especialitzen en una o més branques delictives i que, per a determinades actuacions, poden col·laborar entre si més enllà de la nacionalitat", explica l'investigador de la Guàrdia Civil. De fet, els mafiosos russos, a casa nostra, blanquegen diners, inverteixen en immobiliàries i importen prostitutes, però són els romanesos els que fan de proxenetes d'aquestes xiques, o els que les venen als búlgars a canvi de droga i armes. L'allau migratòria dels darrers anys ha convertit el sud d'Europa en un vertader viver per a aquest tipus de criminals, que importen dels seus països una mena de delictes, els veritables crims, als quals no està acostumada la ciutadania del país d'acollida.

Assassinats per 2.000 euros.

Així, a casa nostra, els albanokosovars s'han especialitzat a oferir-se a passar comptes per encàrrec a uns preus accessibles: pallissa per 600 euros, amputacions i morts entre 2.000 i 3.000 euros, i els colombians, al seu torn, s'ofereixen com a sicaris per a tota casta de grup delictiu, i gàngsters llatins d'aquesta i altres nacionalitzats s'han especialitzat en els violentíssims segrestos *express*, en què les víctimes no són els rics o els famosos sinó qualsevol que pugui facilitar diners ràpids –moltes vegades ja els està bé amb 300 euros– als delinqüents. I els criminals autòctons s'associen amb els nousvinguts per traure'n profit.

Tot això, lògicament, ha impulsat canvis constants en el sector de la venda de sexe i del treball esclau, una de les activitats preferides per totes les màfies –africanes i orientals incloses– implantades al nostre país. Les prostitutes importades són ara més abundants, més joves i més barates –el sexe amb xiques menors pot aconseguir-se per 30 euros a la carretera– que fa un any, i el client s'ha acostumat que tinguen cara, orella o nas tallats per ganivets, marca de la casa dels proxenetes de l'Est. També

La policia va intervenir 19.000 euros el passat abril a dues organitzacions delictives dedicades al tràfic de persones per explotar-les sexualment, amb centre d'operacions a València.

Imatges preses a través d'una càmera de seguretat, que mostren dos membres d'una banda d'albanokosovars que es dedicaven a cometre robatoris amb el mètode del butron.

s'ha acostumat a veure-les a la rodalia de gasolineres i polígons industrials, places abans pròpies de les prostitutes locals més terminals. Les últimes innovacions d'aquestes màfies són la falsificació de documents i, amb l'ajut de *hackers* locals o forans, la pràctica de diversos tipus d'estafes per Internet.

No obstant això, en relació amb la nova delinqüència, la major alarma social l'ha feta esclatar un delicte molt específic: el robatori, moltes vegades amb els residents a dins, de qualsevol domicili susceptible de ser assaltat.

Territori ideal. Cal dir que certes característiques del nostre país faciliten la proliferació d'aquests delictes. La gran

quantitat d'estrangers que poblen moltes urbanitzacions valencianes o catalanes –Balears no se n'ha vist tan afectada, i és que de les Illes no és tan fàcil fugir– facilita que els atracadors puguin passar molt desapercebuts; el bon nivell econòmic –real o hipotecat– d'una part considerable de la població ofereix moltes víctimes potencials; hi ha, a més, una concentració real de gent rica, amb diners negres en la pròpia casa –sobretot en el sector de la construcció– que ofereix als lladres possibilitats ben substancials. Possibilitats, és clar, que es donen perquè la majoria d'urbanitzacions, xalets i pisos s'han caracteritzat fins ara mateix per tenir sistemes de seguretat ben poc seriosos. A més, els

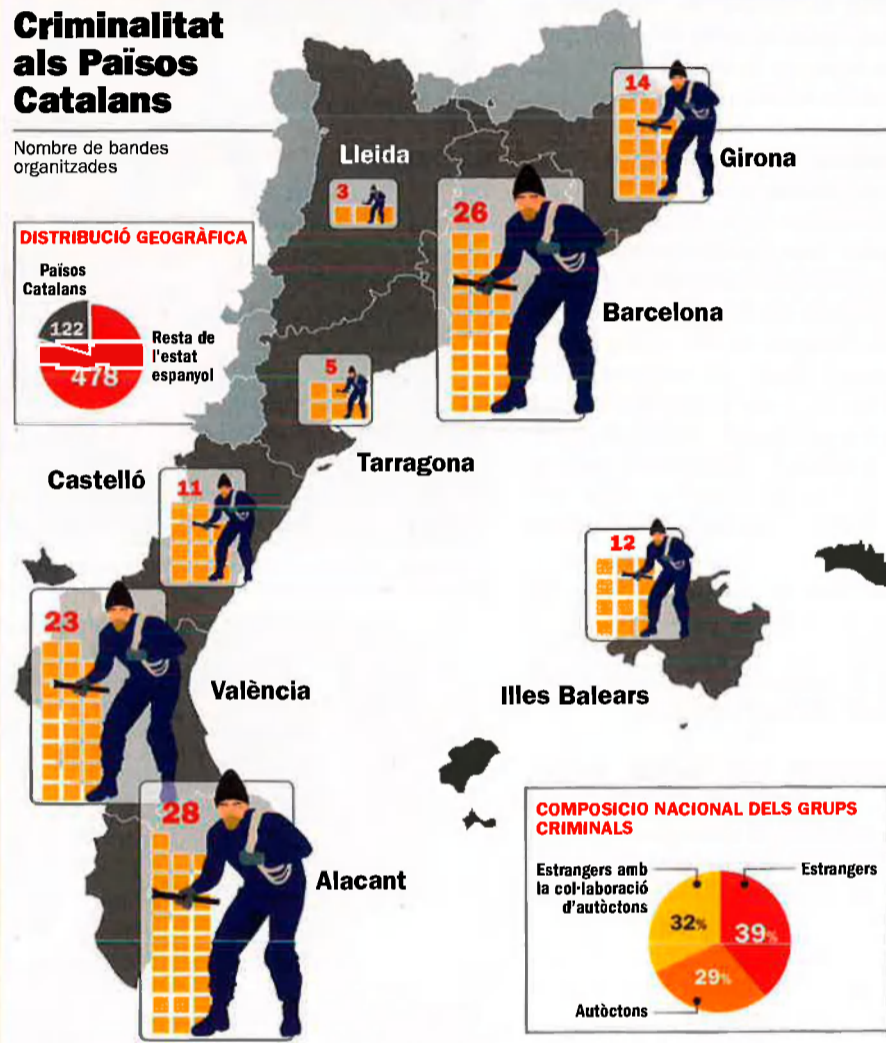
Màfies pertot arreu

Un estudi de la unitat tècnica de policia judicial de la Guàrdia Civil conclou que, a l'estat espanyol, actuen més de 500 grups mafiosos provinents de seixanta països diferents. 28 d'aquestes bandes ho fan a les comarques d'Alacant, 23 a València, 26 a Barcelona, 14 a Girona, 12 a Balears, 11 a Castelló, 5 a Tarragona, 3 a Lleida. El 39% de les organitzacions és compon únicament d'estrangers; el 29%, només per delinqüents autòctons; la resta, per estrangers amb la col·laboració d'autòctons. Després de Màlaga –amb Marbella al capdavant– i Madrid, el nostre territori és el preferit: Alacant –amb la força criminal de Torrevella i Benidorm–, Barcelona i València són les grans protagonistes de l'estudi, descrites com zones predilectes per a tota mena de delinqüents i com a autèntiques gallines dels ous d'or per a sicaris, lladres, assaltadors, traficants, proxenetes i segrestadors. Alguns d'aquests grups, de fet, tenen presència en diverses zones del país, ja que, en essència, les màfies el consideren com una meravella per a la corrupció i el crim.

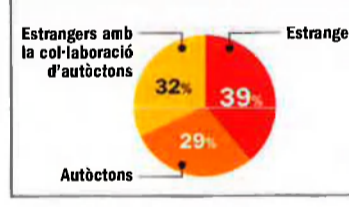
Criminalitat als Països Catalans

Nombre de bandes organitzades

DISTRIBUCIÓ GEOGRÀFICA

COMPOSICIÓ NACIONAL DELS GRUPS CRIMINALS

efectius de les forces de seguretat són insuficients per a la densitat de població del país i per prevenir la comissió de delictes. Els equips en mans de la policia són antics, les investigacions de vegades s'estaquen en complicacions burocràtiques que no els permeten actuar ràpidament i depenen d'ordres judicials per a tot. Per acabar, la costa ofereix bones comunicacions internacionals que faciliten la fugida, i hi ha també una certa resignació de la població amb les mancances en política de seguretat.

És a dir, una situació ideal perquè l'aprofiten delinqüents preparats per a qualsevol objectiu. Fins i tot per passar una temporada en presons, que resulten molt més "toves" quant a tracte que les

dels seus països, i per afrontar una justícia penal molt menys punitiva que la que han conegut a casa seua. Vasil, un romanès que treballa i viu legalment a València, indica que, per als delinqüents del seu país, "el sistema penal d'ací fa riure". "Estan acostumats a patir en guerres, a treballar per a militars corruptes, a matar al carrer, es pensen que ací la gent és rica i confiada, incapaç d'enfrontar-se amb gent com ells. I per això vénen, clar."

'Rambos' de la delinqüència.

Abans de l'estiu, uns lladres de l'Est es dedicaren a bloquejar l'entrada i l'eixida de pobles petits, i a destrossar caixes d'estalvis amb una excavadora, per furtar després tot el que podien de la sucursal. Actuaren a les comarques de Camp de Túria i els Serrans, i a Tarragona, Lleida i Girona. La sorpresa i la virulència primitiva dels mètodes va deixar perplexos veïns, polítics i policies. Es tractava d'antics guerrillers que

Han substituït els mètodes sigil·losos de les primeres onades per la pallissa, el segrest, la violació i la tortura a la víctima

vivien en coves i boscos. Una mena de "rambos" de la delinqüència, amb armes, resolució i operatius militars. "Per combatre això no et preparen enlloc", comenta un policia valencià.

Després va esclatar per tot el territori la febre dels atracaments en xalets, que també havia d'afectar pisos i apartaments. Els primers casos no eren violents: es tractava d'antics soldats romanesos i exsoviètics que, en silenci, furtaven a les cases mentre els residents dormien a dins. En canvi, a poc a poc, els assalts s'han convertit en més i més brutals (de vegades, també per als lladres, ja que dos moriren fa uns mesos en l'enfrontament amb una víctima armada de Canals). I és que aquesta mena d'assalts han estat imitats posteriorment per delinqüents menys formats —lladres de carrer romanesos, albanokosovars, lituans, colombians i autòctons— que, sense la professionalitat dels antics soldats, han substituït els mètodes sigil·losos de les primeres onades de robatoris per la pallissa, pel segrest, per la violació i per la tortura a les víctimes.

En el primer trimestre del 2006, més de cent assalts a urbanitzacions es van produir només a Barcelona, 350 si comptem tot el Principat. Les Borges del Camp, Cambrils, Sitges, Mataró o Palafrugell són només alguns dels indrets que han patit el terror, als quals caldria afegir les comarques valencianes de la Marina i la Costera.

La sensació de pànic generada en els darrers mesos a Catalunya ha impulsat una gran cobertura mediàtica, i, en conseqüència, el desplaçament a les zones afectades de 367 guàrdies civils i de 1.340 mossos d'esquadra. Es va consolidar la decisió d'endurir en el Codi Penal els càstigs penitenciaris per robatoris d'aquest estil. Tot això ha ajudat a retallar recentment la xifra regular d'assalts: al Principat s'ha passat de 100 robatoris mensuals a una dotzena. Ara bé, què succeirà quan la pressió deixi de ser un martell i les bandes puguin tenir una nova perspectiva de la pròpia situació? "Possiblement, que es dediquen a una altra manera de delinquir per a la qual encara no estem preparats", opina la font policial d'abans. "Per això no podem ser optimistes", vaticina.

Joan M. Oleaque

Alfred Porrera, agredit en l'assalt a casa seua, a Sant Julià de Ramis (Gironès).

Amb l'enemic a casa

“Les imatges que em van passar, me les havia imaginades. Perquè, és clar, ho llegeixes als diaris, veus que passa al teu voltant, però en cap moment arribes a pensar que et pot passar a tu. Sempre t'agafen per sorpresa.” Han transcorregut quatre dies des que quatre individus encaputxats entraren a la casa que Imma Gelon i Alfred Porrera tenen al municipi de Sant Julià de Ramis (Gironès), el mateix municipi on a principi d'any un grup d'atracsadors va lligar de mans a casa seua el jugador de bàsquet Roberto Duenas. Imma conta com els lladres van accedir a la casa per la força, van colpejar en el cap —possiblement amb la culata d'una pistola— el seu marit fins a deixar-lo estès a terra. Després van obligar-la a obrir la caixa forta, d'on s'emportaren al voltant de 6.000 euros. “Jo només pensava en què passaria quan tingueren els diners de la caixa. Si em violarien, si em pegarien un cop al cap o si em deixarien allí estesa...”, explica Imma. Finalment, els atracsadors, que parlaven entre ells alguna llengua de

Tot i que el catàleg de nous delictes és ampli, la societat mira amb desconfiança, quan no és amb terror, els assalts violents als habitatges. Molta gent a casa nostra ja sap què és veure's cara a cara amb el delinqüent.

l'est, segons afirmen les víctimes, se n'anaren.

Assalts com aquests són cada cop més habituals a casa nostra. Els incidents d'aquesta mena han crescut a l'ombra d'un model d'urbanització dispers que deixa fora de joc les forces